

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150
Udarbejdet: 2005-11-07

Side: 1/9
Printdato: 2005-11-07
SDS-ID: DK/5.0

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG LEVERANDØREN

<u>Produktnavn:</u>	TEROKAL 150	<u>PR-nr.</u>	914591
<u>Anvendelse:</u>	Primer	<u>Emballage:</u>	150 ml
<u>Leverandør:</u>	Henkel Norden AB, Copenhagen Hørskættens 3 DK-2630 Taastrup Tel. 43 301 301	<u>Nødtelefon:</u>	+46 31 771 94 50

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

Produktet indeholder: organiske opløsningsmidler, drivmidler (flygtige stoffer) og additiver.

<u>%:</u>	<u>CAS-nr.:</u>	<u>EF nr.:</u>	<u>Kemisk navn:</u>	<u>Fareklassificering:</u>	<u>Anm.:</u>
30-60	115-10-6	204-065-8	Dimethylether	Fx;R12	
30-60	1330-20-7	215-535-7	Xylen	R10 Xn;R20/21 Xi;R38	
0,1-1	3069-29-2	221-336-6	N-(2-Aminoethyl-3-aminopropyl)-methyl-dimethoxysilan	R43 Xi;R41	

3. FAREIDENTIFIKATION

Produktet er klassificeret: Fx;R12 Xn;R20/21 R65 Xi;R38

I henhold til gældende regler skal dette produkt i flydende form klassificeres med Xn;R65. Da produktet markedsføres i aerosolbeholdere, er der mulighed for at undtage produktet fra mærkning med Xn;R65. Mærkningen fremgår af sektion 15.

Fysiske og kemiske farer: Produktet er yderst brandfarligt. Ved udtømmning imod åben ild eller glødende legemer kan aerosoldåsen antændes. Ved stærk opvarmning dannes overtryk, som kan føre til eksplosionsagtig sprængning af aerosoldåsen.

Mennesker: Farlig ved indånding og ved hudkontakt. Dampe/aerosoler kan irritere luftvejene. Dampe virker sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme. Produktet indeholder organiske opløsningsmidler. Dampene fra organiske opløsningsmidler optages via lungerne og kan give varige skader på nervesystemet, herunder hjernen. Irriterer og affedter huden. Produktet indeholder xylen, som kan optages gennem huden. Kan medføre øjenirritation. Produktet indeholder en lille mængde allergifremkaldende stof, som hos disponerede personer kan medføre en allergisk reaktion.

Miljø: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som kan medvirke til fotokemisk ozondannelse.

Produktnavn:	TEROKAL 150	Side:	2/9
Udarbejdet:	2005-11-07	Printdato:	2005-11-07
		SDS-ID:	DK/5.0

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Forbrænding: Skyl straks med vand. Fjern under skylningen tøj, som ikke er fastbrændt. Tilkald ambulance. Fortsæt skylningen under transport.

Indånding: Flyt straks tilskadekomne til frisk luft. Søg læge ved fortsatte gener. Medbring sikkerhedsdatabladet.
Alvorlige tilfælde: Er vejtrækningen stoppet, gives kunstigt åndedræt. Bevidstløse lejres i aflåst sideleje med hovedet lavt og holdes varme. TILKALD AMBULANCE. Medbring sikkerhedsdatabladet til sygehuset.

Hudkontakt: Fjern straks forurenede tøj og vask huden med vand og sæbe. Ved hududslet, sår eller andre hudgener: Søg læge og medbring sikkerhedsdatabladet.

Øjenkontakt: Skyl straks med rigeligt vand i op til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og spil øjet godt op. Ved fortsat irritation: Søg skadestue og medbring sikkerhedsdatabladet.

Indtagelse: Fremkald ikke opkastning. Skyl straks munden og drik 1-2 glas vand. Søg straks lægehjælp! Medbring sikkerhedsdatabladet.

5. BRANDBEKÆMPELSE

Slukningsmidler: Ved brandslukning anvendes kulsyre eller pulver. Aerosoldåser, der udsættes for varme, nedkøles med vand og fjernes fra brandstedet, hvis det kan ske uden risiko.

Særlige farer: Ved stærk opvarmning dannes overtryk, som kan føre til eksplosionsagtig sprængning af aerosoldåsen. Ved brand kan der dannes sundhedsfarlige gasser.

Beskyttelsesudstyr til slukningspersonel: Valg af åndedrætsværn ved brand: Følg virksomhedens generelle forholdsregler.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

Personlige sikkerhedsforanstaltninger: Undgå indånding af dampe og aerosoler samt kontakt med hud og øjne. Der skal være effektiv ventilation. Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Følg forholdsreglerne nævnt i dette sikkerhedsdatablad. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger: Aerosoldåser bør ikke henkastes i naturen.

Metoder til oprydning: Mindre spild: Spild opsuges med sugende materiale. Klude og lignende vædet med brandfarlige væsker skal bortkastes i specielle brandsikre spande.

Større spild: Spild opsuges med ikke brændbart, sugende materiale. Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 3/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

Håndtering: Følg god kemikaliehygiejne. Undgå indånding af dampe/aerosoler og kontakt med hud og øjne. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

Tekniske forholdsregler: Rygning og brug af åben ild og andre antændelseskilder forbudt. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Følg sikkerhedsforskrifterne i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter.

Tekniske foranstaltninger: Der skal være let adgang til rigeligt vand eller nødbruiser. Mekanisk ventilation kan være påkrævet.

Tekniske forholdsregler ved opbevaring: Følg reglerne for opbevaring af brandfarlige produkter.

Opbevaringsbetingelser: Må ikke opbevares nær varmekilder eller udsættes for høje temperaturer. Beskyt mod direkte sollys. Opbevares ved temperaturer under 25°C.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 4/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Kodenummer: Kodenummer: 4-3 (1993) Indeholder lavtkogende væsker. Eventuelt åndedrætsværn skal være luftforsynet.

Tekniske foranstaltninger: Der skal være effektiv ventilation. Grænseværdier skal overholdes, og risikoen for indånding af dampe og sprøjtetåger skal gøres mindst mulig.

<u>Kemisk navn:</u>	<u>Grænseværdier:</u>		<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referencer:</u>
Dimethylether	1000 ppm	1885 mg/m ³	-	-	AT
Xylen, alle isomere	25 ppm	109 mg/m ³	-	H	AT

Personlige værnemidler: Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN-standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Åndedrætsværn: Brug luftforsynet åndedrætsværn (indeholder lavtkogende væsker).

Håndbeskyttelse: Brug beskyttelseshandsker. Ved udsættelse i 1-4 timer brug handsker af: Polyvinylalkohol (PVA). Væsken kan trænge gennem handskerne. Skift derfor hyppigt handsker. Den bedst egnede handske skal findes i samarbejde med handskelieferandøren, som kan oplyse gennembrudstiden af handskematerialet. Ved tegn på slid skal handskerne udskiftes.

Øjenbeskyttelse: Beskyttelsesbriller/ansigtsskærm skal anvendes. Ikke relevant, hvis der anvendes helmaske.

Hudbeskyttelse: Brug egnet beskyttelsestøj for at undgå risiko for hudkontakt.

Hygiejniske foranstaltninger: Vask hænder efter kontakt. Skift tilsmudset tøj. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.

Miljøeksponeringskontrol: Ikke kendt.

9. FYSISK- KEMISKE EGENSKABER

Udseende: gullig væske
Lugt: aromatisk
pH: ikke relevant
Kogepunkt: ikke oplyst
Flammepunkt: ikke oplyst
Ekspløsningsgrænser: ikke oplyst
Relativ massefylde: 0,72
Opløselighed: uopløselig i vand

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150 Side: 5/9
Udarbejdet: 2005-11-07 Printdato: 2005-11-07
SDS-ID: DK/5.0

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Stabil ved de foreskrevne opbevaringsbetingelser.

Tilstande/materialer, der skal undgås: Undgå at udsætte aerosoldåser for høje temperaturer eller direkte sollys.

Farlige nedbrydningsprodukter: Ingen ved normale forhold.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER (SUNDHEDSFARLIGE EGENSKABER)

Indånding: Farlig ved indånding. Dampe fra organiske opløsningsmidler kan virke sløvende og kan medføre hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme. Dampe og aerosoler kan irritere luftvejene og medføre halsirritation og hoste.

Hudkontakt: Farlig ved hudkontakt. Virker irriterende og affættende. Produktet indeholder endvidere xylen, som kan optages i kroppen ved hudkontakt og medføre samme symptomer, som ses efter indånding. Produktet indeholder en lille mængde allergifremkaldende stof, som hos disponerede personer kan medføre en allergisk reaktion ved gentagen kontakt.

Øjenkontakt: Kan virke irriterende og fremkalde rødme og svie.

Indtagelse: Er mindre sandsynlig på grund af produktets emballage. Kan virke irriterende. Kan optages i kroppen og medføre svimmelhed, kvalme og opkastning. Indtagelse kan i øvrigt medføre samme symptomer som ved indånding. Kemisk betinget lungebetændelse kan opstå, hvis produktet kommer i lungerne ved indtagelse eller opkastning.

Langtidseffekter: Hyppig indånding af selv lave koncentrationer kan medføre irritabilitet, træthed, hukommelsesbesvær og med tiden varige skader på nervesystemet, herunder hjernen, og muligvis lever og nyrer.

12. MILJØOPLYSNINGER

Mobilitet: Driv- og opløsningsmidler vil fordampe.

Nedbrydelighed: Produktets nedbrydelighed er ikke oplyst.

Økotoksicitet: Produktets økotoksicitet er ikke oplyst.

Bioakkumulerings-potentiale: Data om bioakkumulering er ikke oplyst.

Andre skadelige effekter: Produktet indeholder flygtige, organiske forbindelser, som har fotokemisk ozondannelsespotentiale.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 6/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

13. BORTSKAFFELSE

Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Affaldet er klassificeret som farligt affald.

Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke når den er tørt.

Klude og lignende vædet med brandfarlige væsker skal bortkastes i specielle brandsikre spande. Aerosoldåser kan placeres i relevant ABAS affaldscontainer eller afleveres til kommunal modtagestation eller Kommunekemi i affaldsbeholdere som beskrevet af KK.

Affald i form af rester: Brugte klude og lign.
EAK-kode: 15 02 02

Forurennet emballage: Spraydåser skal være tømte.
EAK-kode: 15 01 10
KK affaldsgruppe: Z
Affaldsfraktion: 05.99
ABAS affaldscontainer: Brunt skilt.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

UN-nummer: 1950

Proper shipping name: AEROSOLS

Sø (IMDG):

Class: 2.1

PG: -

MP: Yes

EmS: F-D , S-U

MFAG: 1

Indenlandske vandveje: Skal håndteres lokalt.

Luft (ICAO/IATA):

Class: 2.1

PG: -

Land (RID/ADR):

Klasse: 2

Emballagegruppe: -

Fareseddel, primær: 2.1

Fareseddel, sekundær: -

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 7/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Faremærkning:

Indeholder: Xylen

Yderst
brandfarlig

Sundheds-
skadelig

R20/21	Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R38	Irriterer huden.
S23	Undgå indånding af dampe/aerosoltåger.
S24/25	Undgå kontakt med huden og øjnene.
S35	Materialet og dets beholder skal bortskaffes på en sikker måde.
S36/37	Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.
S38	Brug egnet åndedrætsværn, hvis effektiv ventilation ikke er mulig.
S9	Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 8/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

15. OPLYSNINGER OM REGULERING- fortsat

Indeholder N-(2-Aminoethyl-3-aminopropyl)-methyl-dimethoxysilan. Kan udløse allergisk reaktion.

Beholder under tryk. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer på over 50°C. Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke når den er tørt. Udtømning må ikke finde sted imod åben ild eller glødende legemer. Opbevares fjernt fra enhver kilde til antændelse - Rygning forbudt. Opbevares uden for børns rækkevidde.

Danske særregler:

Kodenummer: 4-3 (1993) Indeholder lavtkogende væsker. Eventuelt åndedrætsværn skal være luftforsynet.

Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med dette produkt. Brugeren skal være grundigt instrueret i arbejdets udførelse, produktets farlige egenskaber samt nødvendige sikkerhedsforanstaltninger. Indeholder organiske opløsningsmidler.

Nationale reguleringer:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 4. juli 2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø med ændringer.

At-Vejledning C.0.1 April 2005: Grænseværdier for stoffer og materialer

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummerede produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 844 af 30. september 1994 om aerosoler.

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 571 af 29. november 1984 om anvendelse af driv- og opløsningsmidler i aerosolbeholdere.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Kommissionens beslutning 2000/532/EC som ændret ved beslutning 2001/118/EC om udarbejdelse af en liste over affald og farligt affald i henhold til Kommissionens direktiv 75/442/EEC om affald og direktiv 91/689/EEC om farligt affald, med ændringer.

SIKKERHEDSDATABLAD

Produktnavn: TEROKAL 150

Side: 9/9

Udarbejdet: 2005-11-07

Printdato: 2005-11-07

SDS-ID: DK/5.0

16. ANDRE OPLYSNINGER

Vedrørende anvendelsesbegrænsninger, se punkt 15.

Følgende punkter er blevet revideret eller indeholder nye oplysninger: 1-8, 11, 13-16.

Ordlyd af risikosætninger:

R10	Brandfarlig.
R12	Yderst brandfarlig.
R20/21	Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R38	Irriterer huden.
R41	Risiko for alvorlig øjenskade.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R65	Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på oplysninger i vores besiddelse på datoen for udarbejdelsen og er givet under forudsætning af, at produktet anvendes under de angivne forhold og i overensstemmelse med anvendelsesmåden specificeret på emballagen eller i relevant teknisk litteratur. Enhver anden brug af produktet, evt. i kombination med andre produkter eller processer, sker på brugerens eget ansvar.

Udarbejdet af DANSK TOKSIKOLOGI CENTER, Kogle Allé 2, DK-2970 Hørsholm Telefon 45 76 20 55, Telefax 45 76 24 55